

نشانهای مرغ‌مادر

راهنمای عملی مدیریت بهینه مرغ مادر گوشتی

مترجم:

دکتر مجتبی زاغری

استاد دانشگاه تهران

عنوان اصلی:	عنوان اینوس، ریک Van Emous,, Rick	سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:	نشانهای مرغ مادر: راهنمای عملی مدیریت مرغ مادر گوشتی/مولفین ریک فن اینوس، جولاندا هولمن، تون فن شی؛ مترجم مجتبی زاغری؛ ویرایش علمی مجتبی زاغری؛ ویرایش ادبی مهدی صوفی.	
مشخصات نشر:	کرج: انتشارات مینا طیور، ۱۴۰۳	
مشخصات ظاهری:	۲۵۶ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).	
شابک:	978-622-96612-6-0	
وضعیت فهرستنوبیسی:	فیبا	
پادداشت:	عنوان اصلی:	
پادداشت:	کتاب حاضر با عنوان "سیگنالهای مرغ مادر گوشتی: راهنمای علمی برای مدیریت بهینه پرورش مرغ مادر گوشتی" و ترجمه عباس معظمی گودرزی، عباس جهانخشی توسط پادینا در سال ۱۴۰۳ (۱۸۹ ص.)، فیبا دریافت کرده است.	
عنوان دیگر:	راهنمای عملی مدیریت مرغ مادر گوشتی.	
عنوان دیگر:	سیگنالهای مرغ مادر گوشتی: راهنمای علمی برای مدیریت بهینه پرورش مرغ مادر گوشتی.	
موضوع:	مرغهای گوشتی -- اصلاح تزاد Broilers (Chickens) -- Breeding	
شناسه افزوده:	مرغهای گوشتی (Broilers) (Chickens)	
شناسه افزوده:	هولمن، بولاندا	
شناسه افزوده:	Holleman, Jolanda	
شناسه افزوده:	شون، تون وان	
شناسه افزوده:	Schic, Ton van	
شناسه افزوده:	زانی، مجتبی، ۱۳۴۳ -، مترجم، ویراستار	
ردہ بندی کنگرے:	SF۶۸/V	
ردہ بندی دیوبی:	۶۳۶/۰۱۳	
شماره کتابشناسی ملی:	۹۹۷۴۰۸۸	
طلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا	

www.minatoyoor.com

نام کتاب : نشانهای مرغ مادر گوشتی

ناشر : انتشارات مینا طیور

مؤلفین : ریک فن اموس؛ جولاندا، هولمن؛ تون، فن، شی

مترجم : دکتر مجتبی زاغری

ویرایش علمی : دکتر مجتبی زاغری

ویرایش ادبی : مهندس مهدی صوفی

طرح جلد : محسن پورحسین

كتاب آرایی : محسن پورحسین

نوبت چاپ : اول

شابک : ۹۷۸-۶۲۲۹۶۶۱۲-۰

تاریخ انتشار : زمستان ۱۴۰۳

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

نشانی : اشتهراد، شهرک صنعتی اشتهراد، بلوار غزالی غربی، لادن دوم، قطعه ۳۴۹۸ A

کلیه حقوق پرای انتشارات مینا طیور، محفوظ است.

پیست الکترونیک

info@minatoyoor.com – s.heidari@minatoyoor.com

پخش و فروش

۰۹۱۲۵۶۷۹۸۴۱ - ۰۲۶۳۴۴۹۸۵۳۱ - ۰۲۶۳۷۷۷۹۳۸۶

فهرست

۳۸	اصل مسیر آلوده و پاک	۱۱	مقدمه مترجم
۳۸	ورود به یک مزرعه مرغداری		
۳۹	بهداشت شخصی		
۴۰	جانوران مودی		
۴۱	تمیز کردن و ضد عفونی کردن		
۴۲	دوره توقف شدت آلدگی را کاهش می دهد		
۴۳	خشک شویی	۱۴	زنجیره تولید گوشت مرغ
۴۳	شستشو یا تمیز کردن مرطوب	۱۵	مفهوم نشان ها
۴۴	خشک کردن آشیانه	۱۷	به گله و پرنده ها به صورت انفرادی (گاه) یید
۴۴	ضد عفونی		
۴۴	ضد عفونی مرطوب		
۴۶	ضد عفونی خشک		

فصل ۱

مقدمه

۱۴	زنجیره تولید گوشت مرغ
۱۵	مفهوم نشان ها
۱۷	به گله و پرنده ها به صورت انفرادی (گاه) یید

فصل ۲

مرئی مادر گوشته

۲۰	پیشرفت بزرگ
۲۰	اصلاح نژاد برای گوشت یا تخم مرغ
۲۲	ویژگی های لاین ها
۲۲	معضل پرورش مرغ مادر
۲۵	کنترل رشد
۲۵	اوقات فراغت
۲۶	تغذیه مرحله ای
۲۸	رفتار طبیعی
۲۹	رفتار جفت گیری
۳۲	رفتار تهاجمی
۳۳	رتبه اجتماعی و نوک زدن
۳۳	صدا
۳۴	اهمیت تهویه
۳۵	فسخار منفی
۳۶	ایمنی زیستی
۳۷	ورود هم زمان جوجه ها و خروج هم زمان مرغ های پیر

همه نهادهای ریخته شده در دوره پرورش

۵۰	تعیین جنسیت
۵۱	تیمارها و اعمال مداخله ای یا اعمالی که سلامت اجتماعی پرنده را بهبود می بخشد
۵۱	نوک چینی
۵۲	تیغه داغ
۵۲	پرتو مادون قرمز
۵۴	روش های جایگزین برای نوک چینی
۵۵	قطع ناخن انگشت پای خروس
۵۵	دانخوری در دوره پرورش (قبل از بلوغ)
۵۶	دانخوری زنجیری
۵۷	بشقاب دانخوری
۵۸	دانخوری چرخشی (پاشیدن دان روی بستر)
۵۹	انواع آبخوری

۹۷ وزن‌های مختلف

فصل ۵

پلوغ (۱۷ تا ۲۲ هفته)

۱۰۲	انواع آشیانه‌های تولید
۱۰۳	ارتفاع بستر نرده‌ای
۱۰۴	آشیانه باز با نور طبیعی
۱۰۴	انتقال از آشیانه پرورش به تولید بارگیری پرنده‌ها در انتهای دوره پرورش و انتقال به آشیانه تولید
۱۰۵	ورود به آشیانه جدید
۱۰۸	تراکم گله
۱۰۹	تغذیه در هنگام انتقال
۱۱۰	تغذیه جداگانه
۱۱۳	جدا کردن خروس‌ها
۱۱۳	عادت کردن به انواع دانخوری
۱۱۶	آب آشامیدنی
۱۱۷	مکبدن و نوک زدن پر
۱۱۹	رشد هزار زمان
۱۱۹	بلوغ خرس‌ها
۱۲۰	آشیانه مجزای خرس
۱۲۲	نسبت خروس / مرغ
۱۲۳	مدیریت خروس
۱۲۴	بلوغ مرغ‌ها
۱۲۵	فاصله استخوان‌های نشیمنگاهی (لگن)
۱۲۶	برنامه نوری
۱۲۷	تنظیم با دوره پرورش
۱۲۸	زود تحریک نکنید
۱۲۹	طول روز
۱۳۰	نور طبیعی
۱۳۰	منابع مختلف نور
۱۳۱	شدت نور و تخم مرغ‌های گذاشته شده روی زمین

۶۰	ارتفاع صحیح آبخوری
۶۱	آماده‌سازی آشیانه
۶۳	دمای مطلوب
۶۴	انتقال به آشیانه پرورش
۶۵	ورود جوجه‌های یکروزه
۶۸	الزامات شرایط محیطی
۶۹	توزيع جوجه
۷۰	رطوبت
۷۱	گازهای سمی و گرد و غبار
۷۳	نور در دوره پرورش
۷۴	دان و آب در طول دوره پرورش
۷۵	فهرست بازبینی پُر بودن چینه دان

فصل ۶

دوره پرورش از ۳ تا ۷ هفته

۷۱	تغذیه کنترل شده
۷۱	رفتارهای غیرعادی
۸۲	پایش وزن بدن
۸۳	یک روز بدون دان
۸۴	کاهش تنش محدودیت غذایی
۸۴	خواراک با پروتئین کمتر
۸۴	رقیق کردن خواراک
۸۵	نکات مورد توجه در مورد تغذیه کنترل شده
۸۵	مدیریت توزیع دان
۸۷	محدودیت آب
۸۸	رشد بدن
۸۹	یکنواختی
۹۰	درجه‌بندی پرنده‌ها
۹۲	تغذیه و رشد پر
۹۳	پر خوردن
۹۴	اشتباه تعیین جنسیت
۹۶	رشد و نمو مرغ‌ها

۱۵۹	از دست دادن حرارت
۱۶۰	دماهی بالا + رطوبت بالا = تنش گرمایی
۱۶۰	خنک کننده در آشیانه
۱۶۱	نشانه هایی از منحنی تخم گذاری
۱۶۲	درجه بندی خروس ها
۱۶۳	طرز ایستادن
۱۶۴	سلسله مراتب و رقابت بین خروس ها
۱۶۵	پای خروس ها
۱۶۷	سایر معیارها
۱۶۸	خروس های فعال در سن ۳۰ هفتگی
۱۶۸	خروس های فعال در سن ۳۵ هفتگی
۱۶۸	خروس های فعال در سن ۵۵ هفتگی
۱۶۹	خروس های غیر فعال در سن ۳۰ هفتگی
۱۶۹	خروس های غیر فعال در سن ۳۵ هفتگی
۱۷۰	خروس های غیر فعال در سن ۵۵ هفتگی
۱۷۰	ارتباط مرغ و خروس
۱۷۱	تأثیرگذاری بر رفتار جفتگیری
۱۷۲	کیفیت اسپرم
۱۷۲	لحظه جفت گیری
۱۷۳	تنزیع رفتار جفت گیری؟
۱۷۴	خشنعت خروس ها
۱۷۴	حرمسها
۱۷۵	تلقيق مصنوع
۱۷۶	آشیانه زمان با نیعیت

فصل ۸

لواج تولید تا انتهاهای دوره تخم گذاری

۱۷۹	افزایش وزن بدن
۱۸۰	نکات قابل توجه در آشیانه
۱۸۱	بهداشت و نظافت لانه های تخم گذاری
۱۸۲	حفظ کیفیت بستر
۱۸۴	تغذیه بعد از اوج تولید
۱۸۵	۷ تا ۱۰ روز پس از اوج تولید
۱۸۵	با توجه به شرایط مقدار دان را تنظیم کنید

فصل ۶

شروع تخم گذاری (تا ۵ درصد تولید)

۱۳۴	لانه های تخم گذاری
۱۳۵	دان خوردن - آب خوردن - تخم گذاشتن
۱۳۶	رفتار تخم گذاری
۱۳۷	توسعه دستگاه تولید مثل
۱۳۸	تخم مرغ های روی بستر
۱۴۰	جلوگیری از گذاشتن تخم روی بستر
۱۴۲	تخم گذاری در ساعت تاریکی
۱۴۳	مقدار دان خروس در دوره تولید
۱۴۴	زمان توزیع دان
۱۴۵	ظرفیت دان خوری و آب خوری ها
۱۴۶	رشد و شرایط بدنی

فصل ۷

تولید په نیمة اوج

۱۴۸	رفتار تغذیه
۱۴۸	مرغ، پرنده وابسته به عادت
۱۴۹	مدیریت تغذیه
۱۴۹	کلسیم
۱۴۹	لینولئیک اسید
۱۴۹	تغذیه اوایل دوره تولید
۱۵۰	پایش رفتار
۱۵۲	روش توزیع دستی
۱۵۲	روش توزیع خودکار
۱۵۳	نشانه های زمان مصرف خوراک
۱۵۳	نشانه های سوء تغذیه
۱۵۳	پایش وزن تخم مرغ
۱۵۴	نشانه های خطاهای تغذیه ای
۱۵۵	پایش گله
۱۵۶	آب آشامیدنی
۱۵۸	تنش گرمایی

حمل و نقل تخم مرغ های قابل جوجه کشی	۲۱۶
برنامه ریزی تدارکاتی	۲۱۶
روش های حمل و نقل	۲۱۷
پیشگیری از ترک خوردن و شکستن تخم مرغ	۲۱۸
شرایط آب و هوایی	۲۱۹
حرکات هنگام حمل و نقل تخم مرغ	۲۱۹

فصل ۱۰

سلامت و بیماری ها

یک مرغ سالم	۲۲۴
واکسیناسیون	۲۲۵
سه هدف از واکسیناسیون	۲۲۵
اثربخشی واکسیناسیون	۲۲۶
کارآیی واکسیناسیون	۲۲۶
واکسیناسیون علیه بیماری گامبورو در مرغ مادر	۲۲۶
واکسیناسیون در جوجه کشی	۲۲۷
انواع واکسن	۲۲۷
واکسیناسیون در دوره پرورش	۲۲۹
ذایر داشت های واکسیناسیون در طول دوره پرورش	۲۳۱
اسپری طرد ریز (ائروسول)	۲۳۱
اسپری قصره داشت	۲۳۱
واکسیناسیون به روش تلقیح داخل پرده بال	۲۳۱
واکسیناسیون از طریق آب آشامیدنی	۲۳۱
واکسیناسیون قطره بینی و چشم	۲۳۱
اجرای صحیح؟	۲۳۲
علائم بیماری ها	۲۳۳
تزریق داخل عضله	۲۳۳
تشخیص آزمایشگاهی	۲۳۵
بیماری های ویروسی	۲۳۶
برونشیت عفونی	۲۳۶
آنفلوانزای پرنده (آفت پرنده)	۲۳۷
بیماری نیوکاسل (شبه آفت پرنده)	۲۳۷
لارنگوتراکئیت عفونی	۲۳۷
بیماری گامبورو (بیماری بورس عفونی)	۲۳۸

مدت زمان مصرف دان	۱۸۵
پروتئین موجود در دان	۱۸۶
شرایط بدن خروس ها	۱۸۶
افزودن خروس جدید و معاوضه یا جابجایی خروس ها داخل گله	۱۸۷
تداوی عملکرد خروس	۱۸۹
نشانه های حاصل از وزن تخم مرغ	۱۹۰
پوشش پر در انتهای دوره تخم گذاری	۱۹۱
پر ریزی یا تولک رفتن	۱۹۲
پر ریزی یا تولک بری اجباری	۱۹۳
پایان دوره تخم گذاری	۱۹۵

فصل ۱۱

حمل و نگهداری تخم مرغ

تخم مرغ هایی که برای جوجه کشی مناسب نیستند	۱۶۶
ترک های به نازکی مو (ترک مویی)	۲۰۱
تخم مرغ های بزرگ و کوچک	۲۰۲
کیفیت پوسته	۲۰۳
خشک کردن و خنک کردن	۲۰۴
انواع لانه و خنک کردن تخم مرغ	۲۰۵
جمع آوری تخم مرغ	۲۰۵
جمع آوری دستی تخم مرغ	۲۰۶
درجه بندی تخم مرغ	۲۰۶
بسیه بندی تخم مرغ	۲۰۷
خنک کردن پس از جمع آوری	۲۰۸
نحوه فرار دادن تخم مرغ	۲۰۹
ذخیره یا انبارداری تخم مرغ	۲۱۰
روطوبت	۲۱۱
شستن تخم مرغ	۲۱۲
روش شستشو	۲۱۳
ضد عفونی کردن	۲۱۴
نوربینی و شکستن تخم مرغ	۲۱۴
حمل و نقل تخم مرغ در مزرعه مرغ مادر	۲۱۶

۲۴۸.....	عفونت برآکی اسپیرا	۲۳۸.....	کم خونی جوجه (بیماری بال آبی)
۲۴۸.....	انگل‌های خارجی	۲۳۹.....	آبله یا دیفتتری پرندگان
۲۴۸.....	کنه یا مایت قمز	۲۳۹.....	عفونت‌های رئو ویروسی
۲۴۹.....	انگل‌های داخلی	۲۴۰.....	لرزش اپیدمی (آنسفالومیلیت پرندگان)
۲۴۹.....	کرم‌ها	۲۴۰.....	بیماری مارک
۲۴۹.....	نمادندها	۲۴۱.....	لوكوز
۲۵۰.....	کرم نواری (سستودها)	۲۴۱.....	بیماری‌های باکتریایی
۲۵۱.....	کوکسیدیوز	۲۴۱.....	سالمونلوز
۲۵۱.....	ایمربیا در مرغ	۲۴۳.....	کولی باسیلوز
۲۵۲.....	پیشگیری	۲۴۳.....	سندروم پریتونیت ایی کولاوی
۲۵۲.....	سرسیاه (هیستومونوز)	۲۴۴.....	عفونت کیسه زرد
۲۵۳.....	چرخه زندگی هیستوموناس	۲۴۴.....	مايكوپلاسموز (بیماری مزن تنفسی)
۲۵۳.....	درمان	۲۴۵.....	وبای طیور (پاستورلوز)
۲۵۴.....	بیماری‌های غیر عفونی	۲۴۵.....	کوریزا (آوی باکتریوم پاراگالیناروم)
۲۵۴.....	پارگی تاندون	۲۴۶.....	بیماری‌های کلستریدیایی
۲۵۴.....	کلواسیت	۲۴۶.....	نکروز سر استخوان ران، سینوویت و هم‌اف با
۲۵۵.....	سندروم خونریزی کبد چرب	۲۴۶.....	آمیلوفیدوز (آمیلوفید آرتروپاتی)

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

مرغ‌نایی مادرگوشتی نیاز به توجه دقیق دارد، مدیریت نرسوس مرغ‌بانيازهای کامل‌متغیر مانند مدیریت دوگونه مختلف در یک گله است.

رفتار پرنده پاسخ غریزی و فیزیولم‌زیک او به متغیرهای محیطی است. برخی از رفتارهای پرنده غریزی است، در حالی که رفتارهای دیگر اکتسابی و آرخی است. در واقع رفتار پرنده در آشیانه مرغداری شامل مراقبت از خود، تغذیه و تعامل با سایر پرنده‌ها و انسان است. یکی از مهم‌ترین مسائل در ایجاد و حفظ یک رابطه موفق با پرنده‌ها، توانایی درک صدایها و زبان بدن پرنده است. پرنده‌های کوشند که از طریق صدای رفتار و اعمال با ما ارتباط برقرار کنند. با استفاده از زبان بدن و صدای خود، آنها می‌توانند به ما بگویند که چه زمانی خوشحال، راضی، وحشت زده، مريض، گرسنه، خسته و عصبانی هستند. توانایی بزرگاران، ارباط، یک عنصر حیاتی در هر رابطه است. بسیار مهم است که کارشناسان پرورش طیور یاد بگیرند که معانی صدای رفتارهای پرنده‌های خود را تفسیر کنند تا با موفقیت آنها را آموزش دهند و بهترین مراقبت را از آنها به عمل آورند. در حالی که رفتار یک پرنده لزوماً معنای همان عمل را در پرنده‌ای دیگر ندارد، بدیهی است که شباهت کلی در اعمال و معانی برخی از رفتارهای اساسی پرنده‌ها وجود دارد. اگر پرنده شما هر یک از رفتارهای خاص را از خود نشان داد، سعی کنید دقیقاً آنچه را که دوست پردار شما می‌خواهد به شما بگوید درک کنید و براین اساس مدیریت مراقبت از گله را تعدیل کنید. رفتار پرنده در واقع زبان گفتگو با شما است. واژه‌های این گفتمان، تغییر صدا، تغییر حالت پر و بال و نحوه راه رفتن یا ایستادن است. بازترین رفتار پرنده‌ها شامل رفتار مرتبط با سلامتی، رفتار بیان حالت و احساس پرنده مانند امنیت، آرامش و نیاز به تامین شرایط خاص محیطی مانند دمای مناسب است. به عنوان نمونه ساییدن منقار صدایی شبیه به دندان قروچه ایجاد می‌کند که نشانه‌ای از احساس امنیت و رضایت پرنده است. همچنین نشستن روی یک پانش دهنده این است که پرنده در محیط اطراف خود احساس راحتی و امنیت دارد. کشیدن گردن به شکل عمودی برای مشاهده فعالیت‌های اطراف است و معمولاً با گشاد شدن چشم‌ها و ثابت نگه داشتن بدن همراه است. حرکت سیال سر مانند حرکت یک مار نشان دهنده هیجان و یا یک تنش محیطی است.

نشانهای مرغ مادرگوشتی حاوی اطلاعات عملی در مورد پرورش مرغ‌های مادرگوشتی برای اطمینان از حداقل تولید تخم‌مرغ‌های قابل جوげ کشی است. این کتاب همچنین ابزارهای عملی و بینش‌های نوین را برای

بهینه‌سازی رفتار جنسی، تولید تخم مرغ، باروری و جوجه‌آوری بر اساس رویکرد نگاه کن، فکر کن، عمل کن (Look–think–act approach) ارائه می‌دهد. توجه به ظاهر رفتار و شرایط، ممکن است گمراه کننده باشد. شکل پر پرنده‌ها نشان‌های مهمی در مورد چگونگی وضعیت گله مرغ مادر به شما ارایه می‌دهد. وضعیت پر، خیلی خوب و پوشش بدن زبیا است؟ پس مرغ‌ها به سختی جفت‌گیری می‌کنند. وضعیت پر نامناسب و یا پرنده لخت است؟ این مرغ‌ها جفت‌گیری نمی‌کنند زیرا در دنگ است. این کتاب از ورود جوجه یک روزه به آشیانه، طول دوره تخم‌گذاری تا انتقال تخم مرغ به جوجه‌کشی را با همان رویکرد نگاه کن، فکر کن، عمل کن مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. مطالب این کتاب به ما می‌آموزد با پرنده‌های خود صحبت کنیم و بر اساس میل و رفاه آنها تولید را بهینه کنیم. مطالعه کتاب نشان‌های مرغ مادر گوشتی برای هر کسی که در زنجیره تولید گوشت طیور کار می‌کند به ویژه مدیر، کارگر مزرعه، مشاور و دامپزشک ضروری است.

این همه گفتیم لیک اندر بسیج بی عنایات خدا هیچیم هیچ

مجتبی زاغری
استاد دانشگاه تهران
mzaghar@ut.ac.ir

فصل ۱

مقدمه

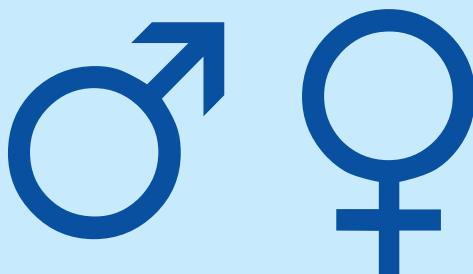
هدف یک مزرعه پرورش مرغ مادر گوشتی تولید هرچه بینتر تخم‌های قابل جوجه‌کشی است. این تخم‌ها برای تولید جوجه‌های گوشتی درجه یک، سالم با رشد خوب، ضریب تبدیل خوراک کم و درصد لاشه قابل پیش‌بینی است. برای به دست آوردن چنین جوجه‌های گوشتی، باید گله مرغ مادر درجه یک داشته باشد.

تخم‌مرغ‌های سالم، بارور و با کیفیت است. این مهم بستگی زیادی به این دارد که برای کدام کشور یا سازوکار سازمانی، تولید می‌کنید، زیرا الزامات جوجه‌کشی‌ها یا مجموعه‌های ادغام شده^۱ متفاوت است. البته در این کتاب تمرکز بر جفت‌گیری طبیعی (عدم استفاده از تلقیح مصنوعی) و در مقیاس نسبتاً بزرگ در یک محیط کنترل شده است.

در صورت عدم استفاده از تلقیح مصنوعی، مرغ و خروس‌ها در دوره تولید به صورت مخلوط نگهداری می‌شوند. این روش کاملاً یک چالش است. چالش این است که مرغ‌ها و خروس‌ها باید بر اساس نیازهای خود تغذیه و مدیریت شوند، زیرا این پرنده‌ها نیازها و ویژگی‌های متفاوتی دارند. اگر می‌خواهید نتایج جفت‌گیری خوبی داشته باشید، مدیریت این امر ضروری است. به یاد داشته باشید، هدف نهایی، تولید

حال تولید (۱۸ - ۲۰ تا ۶ - ۶۵ هفته) تقسیم می‌شوند. این روش در بسیاری از کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی اجرا می‌شود. در مناطق دیگر، پرندگان اغلب از یک روزگی تا ارسال به کشتارگاه در یک مکان نگهداری می‌شوند. در این شرایط به ندرت مزارع تخصصی برای دوره پرورش وجود دارد. مزیت این روش این است که انتقال پرندگان در مسافت‌های طولانی وجود ندارد، هیچ تفاوتی در تجهیزات دانخوری یا آبخوری وجود ندارد و بنابراین کارآیی مجموعه می‌تواند بهتر باشد. از سوی دیگر، هزینه‌های نگهداری جوجه و پرندگان جوان نسبتاً بالاست: نگهداری تعداد زیادی جوجه در یک آشیانه بزرگ. انتخاب روش پرورش (مزرعه پرورش و تولید مجزا یا یکسان) بستگی به دستمزد نیروی کار و هزینه‌های سرمایه‌گذاری برای زمین، ساختمان‌ها و تجهیزات دارد. هر چه قیمت ساختمان مرغداری، تجهیزات و نیروی کار گران‌تر باشد، تمایل به تصمیم بر جداسازی مزرعه پرورش و تولید بیشتر خواهد شد.

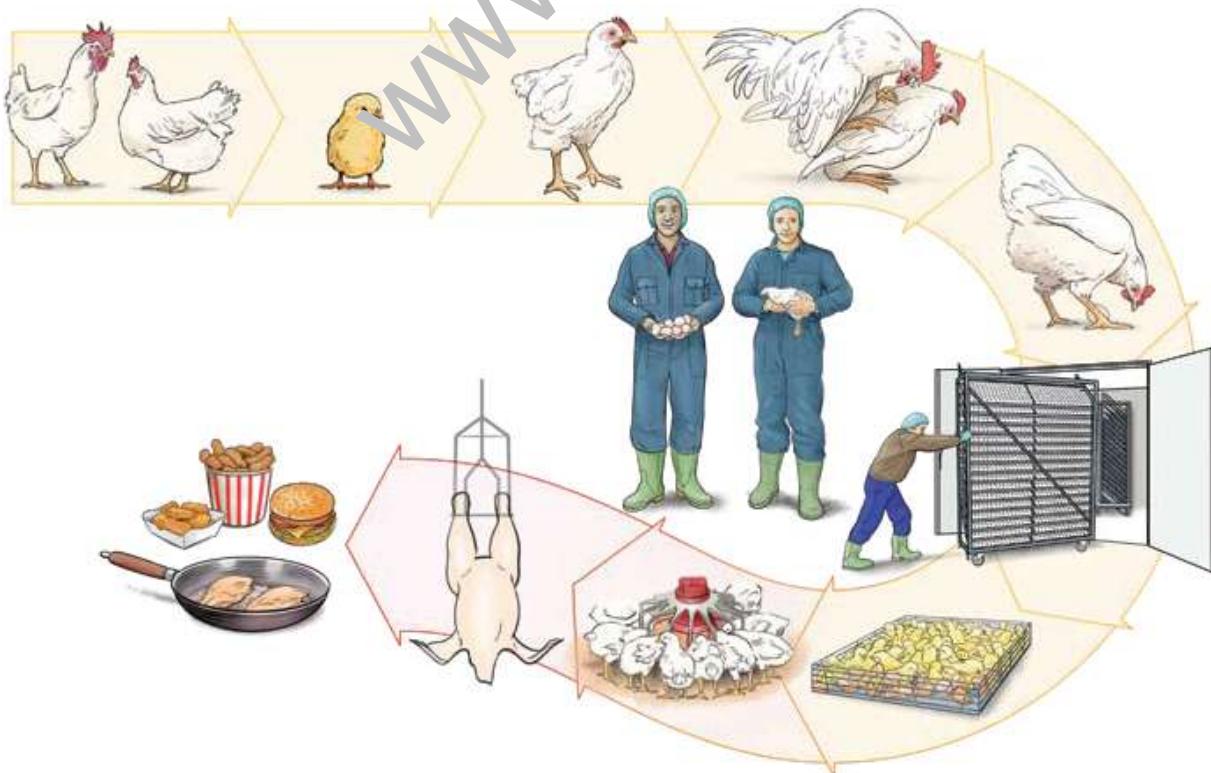
مرغ‌ها و خروس‌ها

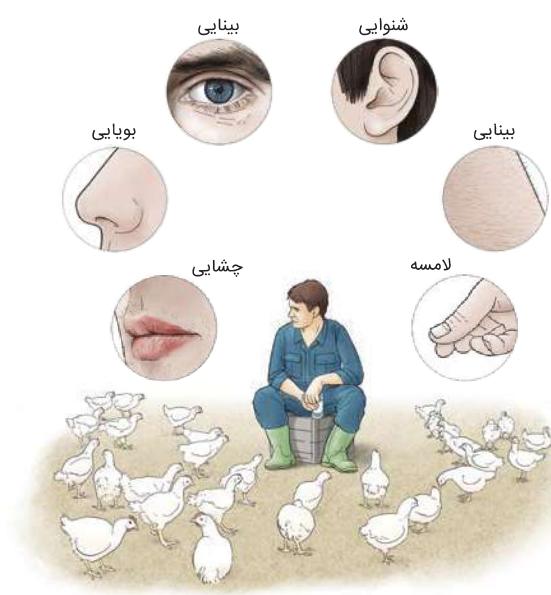
خروس اهلی جوان^۱، جنس نر پرندگان اهلی^۲، خروس بالغ^۳ بارور^۴ و بسیاری از واژه‌های دیگر، به معنی جنس نر خانواده مرغ است. در این کتاب عمدتاً از واژه خنثی خروس، «ئَر»^۵ استفاده می‌کنیم. همچنین به طور کلی به مرغ به عنوان «ماده»^۶ اشاره می‌کنیم.

زنجیره تولید گوشت مرغ

مزرعه پرورش جوجه گوشتی حلقه همی در تولید گوشت مرغ است. پرورش مرغ مادر کوچک^۷ به چه متعلق به یک شرکت ادغام شده یا یکپارچه باشد را چه وسط مرغدار یا شرکت‌های منفرد پرورش یابند به گاه‌های در حال پرورش (حداکثر ۱۸ تا ۲۰ هفته) و گله‌های در

از همه حواس خود استفاده کنید

- یکسانی را مطرح می‌کنیم:
۱. چه چیزی را می‌بینم (می‌شنوم، احساس می‌کنم، می‌بویم و چه طعمی را می‌چشم)? این‌ها نشانه چیست؟
  ۲. چگونه این اتفاق افتاد؟ دلیل و توضیح آن چیست؟

* من باید چه کار کنم؟ خوبه، یا باید اقدام خاصی انجام دهم؟

و در آخر می‌نم است که تعیین کنید چه تاثیری می‌توانید بر رفتار پرندگان داشته باشید و نتیجه آن را ارزیابی کنید. اگر همیشه اینگونه به

کل زنجیره گوشت مرغ تقریباً از بخش‌های زیر تشکیل شده است:

- شرکت‌های اصلاح نژاد کننده^۲ - انتخاب نژادهای جوجه‌گوشتی (لاین‌های خالص^۳) و تولید اجداد کبیر، اجداد^۴ و گلهای مادر.
- مزارع پرورش مرغ مادر- تولید تخم مرغ‌های نطفه‌دار از مرغ مادر.
- مزارع پرورش (نیمچه^۵)
- مزارع تولید (پرورش مرغ مادر)

- جوجه‌کشی- تفريح تخم‌های بارور و تولید جوجه یک روزه.

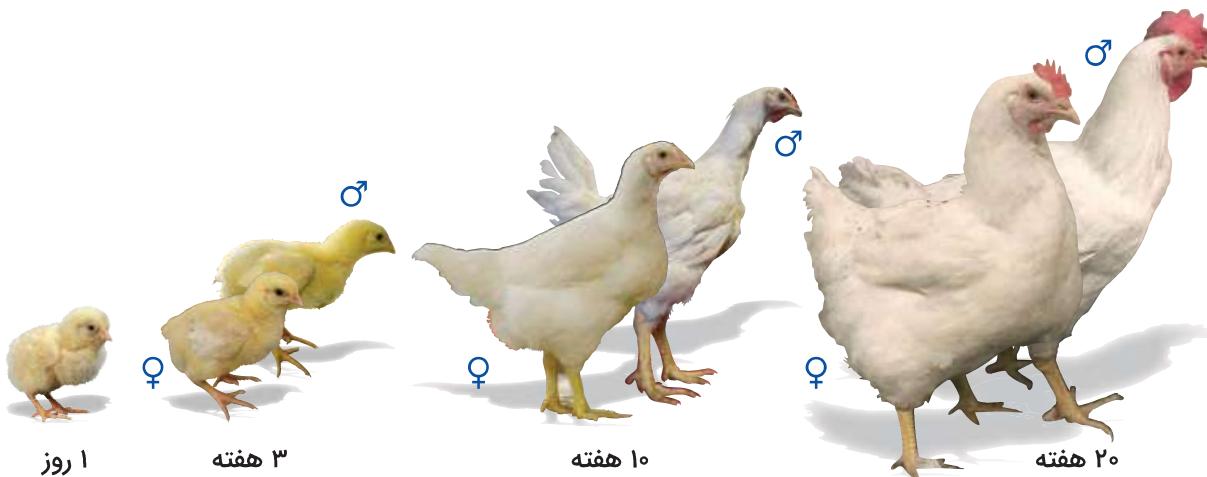
- مزارع پرورش جوجه‌گوشتی- درودش جوجه‌های یک روزه و تولید مرغ گوشتی.

- کشتارگاه- کشتار مرغ‌های گوشتی و فراورده، گوشت مرغ.

- خرده فروشی- بازاریابی گوشت و فرآورده‌های گوشتی.

مفهوم نشان‌ها

این کتاب یک کتاب راهنمایی است که بتوان تمام حقایق را در آن یافت، بلکه یک کتاب مرجع کاربردی، حاوی مطالبی است که یک مرغدار روزانه با آنها مواجه می‌شود و می‌تواند فوراً از آن استفاده کند. در این کتاب از مفهوم نشان^۶ استفاده می‌کنیم و همواره پرسش‌های

به دفعات و تاحد امکان مشاهده عینی، رفتار عادی رامی آموزید. این موجب می شود از اقدامات نسنجیده اجتناب شود.

مشاهدات سازمان یافته

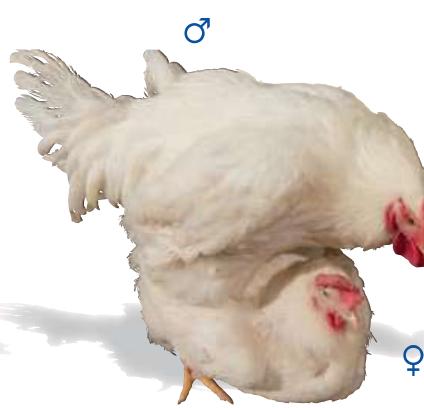
به این صورت است که شما به روشنی ساختار یافته مشاهده می کنید:

۱. نگاه کنید، در حالی که کار دیگری انجام نمی دهید.
۲. به کل گله، به تک تک پرنده ها و مجدد به گله نگاه کنید.
۳. به آنهایی که شرایط متوسط دارند و آنها یی که شرایط حاد دارند نیز نگاه کنید.
۴. به ابتداء، وسط و انتهای آشیانه نگاه کنید.
۵. در ساعات مختلف روز و در شرایط مختلف نگاه کنید.
۶. در فواصل منظم توقف کنید، ثابت بایستید و تا سطح پرنده پایین بروید.
۷. لحظات خطر، پرنده های در معرض خطر و مکان های خطر را شناسایی کنید و آنها را به دقت زیر نظر داشته باشید.
۸. به خراک، آب، لانه های تخم گذاری و تجهیزات تهیه توجه بیزار داشته باشید.

فرآیندهای کسب و کار خود نگاه کنید، می توانید به سرعت پیشرفت کنید. یک نشانه واقعی تکرار می شود. بنابراین، سعی کنید پیوندی را با شرایط مزرعه خود ایجاد کنید. آیا اغلب اتفاق می افتد؟ در زمان های دیگر؟ در مورد پرنده های دیگر؟ در صورت لزوم از یک فرد کارشناس پرسید و با مرغداری های دیگر مقایسه کنید. اگر فقط به شاخص های فنی (رشد روزانه، مصرف دان و آب، تخم مرغ های روی بستره و غیره) نگاه کنید، می توانید نشانه های مهمی را از پرنده ها و محیط اطرافشان از دست بدهید. بنابراین، همیشه از تمام حواس خود استفاده کنید. به عنوان مثال، حتی قبل از اینکه را در آشیانه مرغداری شوید، می توانید به صدای پرنده های دیگر و متوجه شوید که آیا چیز خاصی در رده ها وجود دارد یا خیر. علاوه بر برنامه روزانه شده، می توانید یک دور مشاهده بدون انجام کار دیگری نیز داشته باشید. این به شما امکان می دهد نشانه ها را بهتر و آگاهانه تر دریافت کنید. هنگامی که بدانید چه چیزی طبیعی است، می توانید ناهنجاری ها را تشخیص دهید. با نگاه کردن

۲۵ هفته

۳۰ هفته

۶۰ هفته

به گله و پرنده‌ها به صورت انفرادی نگاه کنید

کل گله:

- توزیع پرنده‌ها در آشیانه چگونه است؟
- آیا پرنده‌ها از مکان‌های خاصی دوری می‌کنند؟
- آیا بین پرنده‌ها (از لحاظ وزن بدن، رنگ و غیره) تفاوت وجود دارد؟
- برای ارزیابی واکنش پرنده‌ها، با دستان خود کف یا سوت بزنید.
- چه صدایی، آرامش یا صدای هیجان می‌شنوید؟

پرنده‌های منفرد:

- به طور تصادفی ۱۰ مرغ و ۵ خروس را بگیرید.
- به پاهای، تاج، کلوآک و غیره نگاه کنید.
- سینه، پاهای، چینه‌دان و سایر قسمت‌های بدن پرنده را لمس کنید.
- گوش کنید.

نگاه کن، فکر کن، عمل کن

علت تورم سر چیست؟

بنا به دلایلی یک کیسه هوایی از دستگاه تنفس، پاره شده و در نتیجه هوا به نقاط دیگر زیر پوست نفوذ نموده است. می‌توانید پرنده را جدا کنید، با دقیق پوست را با سورن سواخ کنید و هوا را به بیرون فشار دهید. اگر پرنده بهبود یابد بازگرداندن آن به گله اشکالی ندارد.